

ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT MILJÖBALKEN  
AVSEENDE UPPFÖRANDE OCH DRIFT  
AV GRUPPSTATION FÖR VINDKRAFT  
VID NORRBÄCK I LYCKSELE KOMMUN

2014-01-28

## 1 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande: Vattenfall Vindkraft Sverige AB (VVSAB)  
Org.nr. 556581-4273

Ombud: Jur. kand. Agneta Wieslander  
Telefon: 08-699 88 44  
Mobiltelefon: 070-670 93 25  
agneta.wieslander@vattenfall.com

Adress: Vattenfall Vindkraft Sverige AB  
Projekt Norrbäck, Linda Broman  
169 92 Stockholm

Fakturaadress: Vattenfall Vindkraft AB  
Projekt Norrbäck, Fredrik Öhrvall  
RU2769  
962 80 Jokkmokk

Verksamhet: Sifferkod 40.90 B och 40.95 B enligt bilagan till förordningen (1998:899)  
om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

## 2 SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till uppförande och drift av en gruppstation för vindkraft på fastigheterna Norrbäck 1:12, Norrbäck 1:13, Norrbäck 1:14, Norrbäck 1:15, Norrbäck 1:21, Norrbäck 1:25, Norrbäck 1:27, Norrbäck 1:28, Norrbäck 1:29, Norrbäck 1:3, Norrbäck 1:34, Norrbäck 1:36, Norrbäck 1:37, Norrbäck 1:39, Norrbäck 1:40, Norrbäck 1:6, Sandås 1:10, Sandås 1:11, Sandås 1:23, Sandås 1:4, Sandås 1:7, Sandås 5:1 och Sandås 5:2 i Lycksele kommun, Västerbottens län. I det område som omfattas av ansökan finns även en samfällighet.

### 3 YRKANDEN

Vattenfall yrkar tillstånd att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft på ovan angivna fastigheter bestående av högst 55 vindkraftsverk i de vindkraftsområden som anges på kartor, Bilaga A samt att uppföra och bibehålla därtill hörande anläggningar och kringutrustning i de ansökansområden som anges i kartorna.

Vattenfall yrkar att vindkraftverk i det område som i Bilaga A betecknas Högbergsområdet får placeras på de positioner som anges i kartan med en flyttmån på 50 meter samt att positionerna för övriga vindkraftverk inte fastställs i tillståndet.

Vattenfall yrkar vidare

- att igångsättningstiden skall bestämmas till fem år från den dag tillståndet vunnit laga kraft samt
- att tillståndet upphör att gälla 30 år från den dag det första vindkraftverket tagits i drift.

Vattenfall föreslår att tillståndet förenas med de villkor som anges i avsnitt 8.1 nedan.

### 4 POLITISKA MÅL M.M.

Den svenska energipolitiken ska skapa villkor för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning som i ökad utsträckning ska baseras på förnybar energi med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat. Omställningen till ett ekologiskt uthålligt samhälle ska underlättas. Riksdagen har fastställt en nationell planeringsram för vindkraft till motsvarande en årlig produktionskapacitet på 30 TWh till 2020, varav 20 TWh på land och 10 TWh till havs.

Vattenfall ska enligt riksdagsbeslut generera en marknadsmässig avkastning genom att affärsmässigt bedriva energiverksamhet så att bolaget tillhör ett av de bolag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion. Enligt bolagsstämmbeslut 2012 ska Vattenfalls lönsamhetsmål vara nio procents avkastning på sysselsatt kapital och tillväxttakten inom förnybar energi vara högre än den genomsnittliga tillväxttakten för de marknader bolaget verkar på i norra Europa.

### 5 ANSÖKANS OMFATTNING OCH UTFORMNING

Ansökan avser som framgår under avsnitt 3 Yrkanden ovan, en gruppstation för vindkraft bestående av högst 55 vindkraftverk i de ansökansområden som anges i kartor, Bilaga A. Ansökansområdena består av två delområden som kallas Norrbäck Norra och Norrbäck Södra som redovisas på var sin karta i Bilaga A. Alla vindkraftverk kommer att placeras i de

vindkraftsområden som anges på kartorna eller i det område som i karta betecknas Högbergsområdet. I Högbergsområdet kommer vindkraftverken att placeras på fasta positioner med en flyttmån på 50 m. I övriga delar av området har vindkraftverkens positioner inte fastställts. Vindkraftverk kommer dock inte uppföras utanför vindkraftsområdena eller i de stoppområden eller de hänsynsområden som anges på ovan nämnda kartor om det inte på grund av ändrade förhållanden på platsen kan ske utan att några naturvärden påverkas negativt. Ansökan omfattar även vägar, kablar och annan elnätutrustning som behövs för att förbinda verken i de respektive delområdena med varandra samt de övriga anläggningar som behövs för uppförande och drift av gruppstationen såsom uppställningsytor och mötesplatser. Huvuddelen av dessa anläggningar kommer att anläggas i de etableringsområden som anges i kartorna. Inga anläggningar kommer dock att förläggas i stoppområden om det inte kan ske utan att några naturvärden enligt ovan påverkas. I hänsynsområden kan kablar, vägar och ett ställverk komma att anläggas men inga andra anläggningar. I de delar av ansökansområdena som inte omfattas av etableringsområdena kan det bli aktuellt att förstärka och bredda befintliga vägar, förlägga elkablar och anlägga en uppställningsyta. Några anläggningar i övrigt, t.ex. nya vägar, kommer inte att förläggas utanför etableringsområdena.

De ledningar som krävs för att förbinda de två delområdena med varandra och för att ansluta vindkraftverken till överliggande nät kommer inte att förläggas eller ägas av VVSAB. Dessa prövas särskilt genom linjekoncession enligt ellagen och omfattas inte av ansökan.

## 6 LOKALISERING

I bifogad miljökonsekvensbeskrivning (MKB), [Bilaga C](#), finns omfattande beskrivningar av alternativa lokaliseringar för vindkraftsparken.

Vid lokalisering av en gruppstation för vindkraft är god vindresurs en absolut förutsättning. Vindkraftanläggningar som lokaliseras på platser med sämre vindresurs är inte kostnadseffektiva, samtidigt som de ur ett livscykelperspektiv är sämre för miljön och innebär dålig hushållning med resurser. Eftersom fler vindkraftverk med tillhörande anläggningar behöver uppföras för att producera samma mängd el blir miljöpåverkan och påverkan på motstående intressen genom markanspråk, påverkan på landskapsbild, fragmentering, barriäreffekter m.m. större jämfört med platser med god vindresurs.

Vindresursen i området vid Norrbäck är synnerligen god. Området präglas i stora delar av påverkan från den intilliggande Svartlidengruvan. Delar av området är utpekade som riksintresse för vindbruk men vindresursen i de vindkraftsområden där vindkraftverk kan komma att placeras överstiger generellt kriterierna för utpekande av riksintresse och på höjderna är vindresursen avsevärt bättre än riksintresset. Delar av området är också utpekade som lämpligt för vindkraft i kommunens vindbruksplan. Flertalet av de närboende

äger mark som ingår i projektområdet och acceptansen för en vindkraftetablering i området är generellt god.

Av redovisningen av alternativa lokaliseringar i miljökonsekvensbeskrivningen framgår att Vattenfall aktivt letar efter områden lämpliga för vindkraft i hela Sverige men att det är mycket svårt att hitta områden med god vindresurs där det inte finns motstående intressen.

Projektområdet domineras av brukad skog. Där finns dock även områden med höga naturvärden. Vid avgränsning av ansökansområdet har huvuddelen av de områden som har höga naturvärden uteslutits. I några fall där vindresursen är exceptionellt god omfattar dock ansökan även platser där det finns höga naturvärden. I avsnitt 8.3 nedan framgår att VVSAB på dessa platser åtar sig att vidta extraordinära försiktighetsmått för att begränsa påverkan.

Även om det finns naturvärden i delar av ansökansområdet visar alternativutredningen att en gruppstation vid Norrbäck är lämpligare än etablering i de övriga områden i olika delar av Sverige som redovisats. I vissa fall är motstående intressen såsom naturvård eller rennäring starkare, i vissa fall är vindresursen sämre och i något fall är förutsättningarna för elnätsanslutning inte goda. Av alternativutredningen framgår också att förutsättningarna för vindkraft sammantaget bedöms vara bättre i Norrbäck än för de befintliga vindkraftsanläggningarna vid Stor-Rotliden i Åsele kommun och Storblaiken i Sorsele kommun.

## 6.1 Området

Ansökansområdena ligger i Lycksele kommun, ca 45 km väster om tätorten Lycksele, vid gränsen till Storumans och Vilhelmina kommuner. Avståndet till såväl Storumans som Vilhelmina tätorter är ca 4 mil.

De två delområdena är belägna söder och norr om byn Norrbäck i Lycksele kommun. Det norra delområdet består av bl.a. höjderna Högberget, Björnberget och Råskogberget. Det södra delområdet ligger på gränsen till Vilhelmina kommun och består av höjderna Östra Sjöskullen, Bäckmyrkullen och delar av Granmoren.

Ansökansområdena ligger i kuperat landskap som utgörs av barrskog med inslag av myrmark. Större delen av ansökansområdena är präglade av skogsbruk och delar av områdena är nyligen avverkade.

Det landskap där ansökansområdena är belägna är glest bebyggt med mindre byar och enstaka bostäder. Närmaste bebyggelse finns i byarna Norrbäck och Liden med sammanlagt ca 20 invånare samt i Sandås som ligger strax nordost om Norrbäck. Markerna används för friluftsliv i den omfattning som är vanlig i skogsområden i inlandet.

Det förekommer jakt, bär- och svamplockning och skoterkörning. Söder om områdena finns naturreservatet Alsberget som kan vara ett besöksmål.

## 6.2 Planförhållanden

Delar av det norra delområdet är utpekade som lämpligt för vindkraft i Lycksele kommuns vindbruksplan. Det pågår ett arbete med att ändra planen.

Ingen del av ansökansområdena omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser.

## 6.3 Riksintressen

En stor del av det södra projektområdet är utpekade som riksintresse vindbruk. Även övriga delar av vindkraftområdena har sådan vindresurs att de väl uppfyller kriterierna för riksintresse vindbruk. På höjderna i området överstiger vindresursen avsevärt kriteriet för riksintresse vindbruk.

Närmaste flyttled som är utpekade som riksintresse för rennäring passerar ca 1 kilometer norr om det norra ansökansområdet. Ca 7 km nordost om samma område finns ett betesområde som är utpekade som riksintresse för rennäring.

Den sydligaste delen av det södra projektområdet sammanfaller med utkanterna av de som riksintresse för naturvård utpekade områdena Stöttingfjället och Öre älv. De delar av ansökansområdet som ingår i riksintresse naturvård är i huvudsak även utpekade som riksintresse för vindbruk.

Inom en mil från ansökansområdena finns de som riksintresse för kulturmiljö utpekade områdena Pausele-Pauliden (9 km) och Risträsk (5 km). Längre bort finns ytterligare sådana riksintresseområden.

Riksintresset för friluftsliv Öre älv ligger ca 6 km från ansökansområdena.

Svartlidengruvan som ligger ca 800 m norr om projektområdet är utpekade som riksintesse värdefulla ämnen.

Öre älv är även ett sådant vattenområde där vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål enligt 4 kap. 6 § inte får utföras.

Av avsnitt 6.4 nedan framgår att det finns s.k. Natura 2000-områden i och i närheten av ansökansområdena.

Det har under samrådsprocessen i skilda yttranden framgått att Försvarmakten motsatt sig placering av vindkraftverk i delar av det ursprungliga projektområdet. Dessa delar ingår inte i vindkraftområdena.

I övrigt finns inte några riksintressen utpekade i projektområdet.

#### **6.4 Skyddade områden**

Genom ansökansområdena rinner vattendrag som är biflöden till Öre älv som är förtecknat som s.k. Natura 2000-område enligt 7 kap. 27 § miljöbalken som ett särskilt bevarandeområde enligt habitatdirektivet. Söder om det södra ansökansområdet ligger Alsbergets naturreservat som även är förtecknat som bevarandeområde enligt habitatdirektivet och som skyddsområde enligt fågeldirektivet.

I ansökansområdet finns inte någon egentlig sjö. Däremot finns vattendrag och gölar. Vid dessa gäller strandskydd enligt miljöbalken. Alsberget som nämns ovan är även naturreservat. Strax utanför det norra ansökansområdet finns ett litet område som omfattas av biotopskydd.

I övrigt omfattas området inte av några skydd enligt 7 kap. miljöbalken.

#### **6.5 Rennäring**

Området kring Norrbäck ligger inom Vapstens samebys vinterbetesmarker. Samebyns nyttjande av betesmarkerna varierar från år till år. På grund av detta och då trycket upplevs vara stort från olika etableringar bedömer samebyn att alla marker som omfattas av byns renskötselrätt är viktiga för rennäringen. Som framgår ovan löper en flyttled utpekad som riksintresse för rennäringen norr om det norra delområdet. Av den rennäringensbedömning som genomförts i projektet, se Bilaga C3, framgår bl.a. att ett område på andra sidan Svartlidenvägen några kilometer nordost om det norra delområdet är ett viktigt betesområde.

#### **6.6 Naturvärden**

Båda delområdena består som framgår ovan till stor del av brukad produktionsskog med inslag av hyggen men där finns även skog och våtmarker med höga naturvärden. I båda delområdena finns såväl skogliga naturvärden som våtmarker med höga naturvärden men områdena skiljer sig åt på så sätt att naturvärdena i det norra delområdet framförallt består i gammal skog medan värdena i den södra delen i första hand är våtmarker.

## 6.7 Fornlämningar

I etableringsområdet finns inte någon känd fast fornlämning. I ansökansområdet finns ett fåtal fornlämningar som inte kommer att beröras.

## 7 TEKNISK BESKRIVNING

I Bilaga B finns en utförlig teknisk beskrivning.

Den tekniska utvecklingen av vindkraftverk går snabbt och utvecklingen går mot allt effektivare maskiner. Vattenfall upphandlar vindkraftverken när alla tillstånd vunnit laga kraft. För att det ska vara möjligt att använda senaste och bästa möjliga teknik till ett kommersiellt pris anges inte den exakta tekniska utformningen av vindkraftverken här. Kommersiella vindkraftverk består dock alltid av torn, maskinhus och tre rotorblad. De vindkraftverk som under de närmaste åren kan bli aktuella att uppföra har en effekt på omkring 1,8 – 5 MW. Vindkraftverkens torn består idag oftast av stål men det kan bli aktuellt att uppföra torn med annan konstruktion, t.ex. torn som delvis består av betong.

Verken kommer att förankras med gravitationsfundament eller bergförankrade fundament. För varje vindkraftverk krävs att en uppställningsplats för bland annat kranar iordningställs.

Beroende på vad som visar sig vara effektivast vid upphandlingstillfället blir det sannolikt aktuellt att uppföra vindkraftverk med en totalhöjd som överstiger 150 m. I MKB:n finns beskrivningar av konsekvenser av vindkraftverk med en totalhöjd upp till 200 m.

Vindkraftverken kommer att förses med system för att motverka isbildning på vindkraftverkens blad.

Av flygsäkerhetsskäl måste vindkraftverk, precis som master och andra höga anläggningar, förses med hindermarkeringar enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter. Enligt nu gällande föreskrift (TSFS 2010:155, ändrad och omtryckt genom TSFS 2013:9) ska vindkraftverk som är 45 – 150 meter markeras med blinkande medelintensivt rött ljus under skymning, gryning och mörker för den yttre kanten av vindkraftparken och lågintensivt fast rött ljus i mitten. Högre verk markeras med högintensivt vitt ljus för den yttre kanten med ett visst avstånd till varandra och lågintensivt fast rött sken i mitten. Exakt utformning av hindermarkering beror således på den slutgiltiga layouten. Ljusstyrkan får enligt de regler som gäller idag regleras ned avsevärt nattetid och medelintensivt ljus behöver inte vara tänt dagtid.

Befintligt vägnät i området håller generellt godtagbar standard och kommer att användas i första hand. Vägarna kommer bitvis att behöva förstärkas och breddas. Sammanlagt ca 30 km väg kommer att behöva nyanläggas.



Kablarna i det interna nätet mellan vindkraftverken kommer att förläggas i mark, så långt som möjligt i anslutning till vägar.

Vindkraftverkens livslängd brukar vara 20 - 30 år. Efter denna tid kan verken monteras ned.

## 8 SKYDDSÅTGÄRDER OCH FÖRSIKTIGHETSMÅTT

### 8.1 Förslag till villkor

Vattenfall föreslår att tillståndet förenas med följande villkor:

1. Om inte annat följer av nedan angivna villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna, med tillhörande kompletteringar och ändringar.
2. Vindkraftverkens totalhöjd över mark får inte överskrida 200 m.
3. Vindkraftverk i det område som i Bilaga A benämns Högbergområdet ska placeras på de positioner som anges i kartan med en flyttmån på 50 meter.
4. Inga vindkraftverk får placeras utanför de vindkraftsområden som anges i bifogad karta. Inga nya vägar får anläggas utanför de etableringsområden som anges i samma karta.
5. Vindkraftparkens layout och vindkraftverkens slutliga placering ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Vägdragningar, dragning av ledningar och övriga detaljer i infrastrukturen ska fastställas efter samråd med tillsynsmyndigheten. Vapstens samebys synpunkter ska inhämtas. Inga vindkraftverk får placeras i de hänsynsområden och stoppområden som anges i kartan och inga vägar eller andra anläggningar får anläggas i stoppområdena om det inte är uppenbart att det på grund av ändrade förhållanden på plats kan ske utan att några naturvärden påverkas negativt.
6. Den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder får på grund av vindkraftverken under drift inte överstiga 40 dB (A).

Om ekvivalent ljudnivå 40 dB (A) överskrids, ska åtgärder vidtas snarast och inom tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Den ekvivalenta ljudnivån ska kontrolleras vid en förstagångsbesiktning genom närfältsmätningar. Denna kontroll ska genomföras inom ett år från det att vindkraftsanläggningen tagits i drift.

Kontroll genom närfältsmätningar och beräkningar ska därefter ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller efter tillsynsmyndighetens begäran.

7. Befintliga uteplatser eller, om sådana saknas, ett område om 5 x 5 meter intill befintliga bostadshus får inte belastas med en faktisk skuggbildning överstigande åtta timmar per kalenderår eller 30 minuter per dag.
8. Samtliga verk ska ges en enhetlig och diskret utformning och färgsättning. Reklamanordningar får inte placeras på verken. Med reklamanordning avses inte sedvanliga logotyper på vindkraftverkens maskinhus.
9. Innan markarbeten påbörjas ska en arkeologisk utredning utföras för att säkerställa att erforderlig hänsyn kan tas till fornlämningar.
10. Vindkraftverken ska förses med system som motverkar isbildning på bladen.
11. Minst två månader innan tillståndet tas i anspråk ska VVSAB redovisa för tillsynsmyndigheten hur bolaget avser att utföra egenkontroll för vindkraftparken.
12. Före driftsättning av vindkraftverk ska varningsskyltar sättas upp med information om risk för nedfallande is från vindkraftverken. Utformningen och placering av skyltarna ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
13. Farligt avfall och farliga kemiska produkter ska hanteras på sådant sätt att eventuellt spill och läckage kan samlas upp. När farligt avfall och kemiska produkter inte hanteras i verksamheten ska de förvaras på invallad yta utan avlopp och under tak så att förorening av mark, ytvatten och grundvatten inte kan ske. Kärll ska vara noggrant märkta med sitt innehåll.
14. Bolaget ska anmäla till tillsynsmyndigheten när anläggningsarbetena är slutförda. Temporärt nyttjade ytor under anläggningstiden, såsom upplags- eller uppställningsplatser – dock ej kranuppställningsplatser – ska återställas snarast möjligt och senast två år efter det att anläggningsarbetet avslutats.
15. När verksamheten, dvs. driften av ett eller flera vindkraftverk, slutligen upphör ska bolaget skriftligen meddela tillsynsmyndigheten tidpunkten för detta. Inom sex månader från den meddelade tidpunkten ska bolaget till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för hur och inom vilken tid vindkraftverken ska nedmonteras och omhändertas samt hur marken ska återställas. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.
16. Bolaget ska ställa säkerhet för efterbehandling och andra återställningsåtgärder om 550 000 kr per vindkraftverk som uppförs. Säkerheten får byggas upp under en 20-

årsperiod. Säkerheten ska godkännas av miljöprövningsdelegationen innan vindkraftverken tas i drift.

## 8.2 Motivering av vissa villkor

### Ljud

Villkor för ljud regleras numera enligt rättspraxis som begränsningsvärde till skillnad mot tidigare praxis då ljudet reglerades som ett riktvärde.

Vindkraftanläggningen kommer att utformas så att det säkerställs att ljudet inte överskrider 40 dB (A) vid närmaste bostad vid normal drift. Inledningsvis - innan full kompetens om verkens prestanda och ljudutbredning erhållits – kan det vara svårt att begränsa ljudemissionen till 40 dB (A). När en vindkraftpark uppförts krävs oftast vissa tekniska justeringar innan alla komponenter fungerar optimalt ur ljudsynpunkt. Under parkens livslängd kan driftstörningar inträffa som leder till ökat ljud från vindkraftverken och till att ljudkraven tillfälligt inte kan innehållas. I sådana situationer är det mycket viktigt att åtgärder vidtas mycket snabbt så att närboende inte onödigtvis utsätts för ljudstörningar. Det är dock inte rimligt att ljudkravet formuleras så att det aldrig kan överskridas.

### Ekonomisk säkerhet

Miljööverdomstolen har i en dom den 19 november 2008 (M 2210-08) fastställt säkerhet för en vindkraftpark till 300 000 kr per vindkraftverk. Avgörandet är prejudicerande vid prövning av säkerhet för vindkraftparker enligt miljöbalken. Det är mycket svårt att förutse kostnaderna för återställning 20 – 30 år framåt i tiden. VVSAB har dock låtit utföra en beräkning av vad det idag skulle kosta att återställa den befintliga parken vid Stor-Rotliden. Utredningen visade att det skulle kosta ca 500 000 kr per vindkraftverk.

### Kontrollprogram

Under avsnitt 14 nedan framgår att Vattenfalls driftorganisation arbetar med ett system för egenkontroll som omfattar samtliga landbaserade vindkraftparker i Sverige. VVSAB föreslår att bolaget istället för att redovisa ett kontrollprogram för vindkraftanläggningen i Norrbäck redovisar för tillsynsmyndigheten hur bolaget har för avsikt att utföra egenkontroll för uppförande och drift av vindkraftanläggningen. På så sätt kan syftet med egenkontrollen uppnås på ett sätt som så långt som möjligt överensstämmer med intentionerna i 26 kap. miljöbalken.

### 8.3 Övriga försiktighetsmått

De försiktighetsåtgärder VVSAB åtar sig redovisas i Bilaga D. Vid sidan om dessa kommer VVSAB att vidta de platsspecifika försiktighetsmått som redovisas i avsnitt 6.6.3 i miljökonsekvensbeskrivningen. I vissa fall nedan och i Bilaga D anges att försiktighetsmått kommer att vidtas där det finns höga eller mycket höga naturvärden. Åtagandena avser då de naturvärden som faktiskt föreligger när tillståndet tas i anspråk.

#### Områdesavgränsning

De viktigaste försiktighetsmått som vidtagits för den sökta verksamheten är de avgränsningar av området som gjorts.

Ekorrliden har uteslutits ur ansökansområdet av hänsyn till rennäringen. Rennäringens intressen har också vägts in när delar av Björnberget lämnats utanför ansökansområdet.

Huvuddelen av de höga naturvärdena har exkluderats från ansökansområdet eller omfattas av stoppområden eller hänsynsområden. Alla våtmarker med naturvärde klass 1 har exkluderats ur området liksom det biotopskyddsområde som ligger i anslutning till det norra delområdet. Två områden med rik fågelfauna har uteslutits ur ansökansområdet med ett skyddsavstånd på 100 m. Efter noggranna studier av örnarnas flygrörelser och i samråd med kungsörnsgruppen har det norra ansökansområdet avgränsats så att delar av Björnberget och Högberget inte ingår.

De områden som har de högsta naturvärdena har i stort sett lämnats utanför de områden som kommer att beröras av anläggningar. Av de över 200 hektar mycket höga naturvärden som finns i den norra delen av det område som ursprungligen inventerades återstår t.ex. bara 14 hektar inom etableringsområdet. I de exempellayouter som redovisas på kartor i Bilaga A sker etablering i mindre än ca 2 procent av de områden med höga eller mycket höga naturvärden som är belägna inom etableringsområdena. Ungefär en femtedel av detta berör områden med mycket höga naturvärden. Nedan framgår att särskilda hänsyn kommer att tas inom områden med höga och mycket höga naturvärden och att exceptionella åtgärder kommer att vidtas för att begränsa markintrånget. Intrånget i naturvärdena har bedömts vägas upp av möjligheten att nyttja den exceptionellt goda vindresursen i området.

Särskild omsorg har iakttagits vid avgränsning av Högbergsområdet i det norra delområdet. Där har vindkraftverkens positioner angivits med 50 m flyttmån. Här finns områdets allra bästa vindresurs och samtidigt de kanske högsta naturvärdena. Här har avgränsningar gjorts för att kunna tillvarata vindresursen och samtidigt göra ett så litet markanspråk och så liten påverkan på naturvärden som möjligt.

De delar av områdena som bedömts kunna påverka Försvarens intressen eller kommunikationslänkstråket Rakel har lämnats utanför det södra ansökansområdet alternativt markerats som stopp- eller hänsynsområde.

## **Försiktighetsmått och åtaganden för rennäringen**

Av Bilaga D framgår att bl.a. följande försiktighetsmått kommer att tas med hänsyn till rennäringen. Samråd kommer att hållas med samebyn innan placering av vindkraftverk, vägar och elnät slutligen fastställs. Om det finns flera rimliga alternativ för vägar och uppställningsplatser ska det alternativ som är att föredra ur rennäringshänseende väljas. Vägar kommer att dras enligt samebyns önskemål i nordvästlig-sydostlig riktning i så stor utsträckning som möjligt. Dialog kommer att hållas med samebyn under både anläggnings- och driftperioden och samebyn ska omedelbart underrättas när det bedöms finnas förhöjd risk för iskast.

VVSAB åtar sig även att ekonomiskt stödja uppförande av en uppsamlingshage för att underlätta uppsamling av renar i området.

## **Generella försiktighetsmått för naturvärden**

Vid uppförande av vindkraftparken kommer normal försiktighet vid anläggningsarbeten att vidtas i hela området. Det innebär att VVSAB kommer att sträva efter att begränsa markanspråket bl.a. genom att i första hand använda befintliga vägar och förlägga elkablar i anslutning till vägar och att anläggningsarbeten som utförs i våtmarker kommer att utföras så att de hydrologiska förhållandena inte påverkas negativt. Vid passage över vattendrag kommer halvtrummor i första hand att anläggas och sedimentering kommer att undvikas. I de delar av ansökansområdet som inte är etableringsområde kommer inga åtgärder att vidtas där det finns naturvärden.

När vindkraftverkens positioner bestämts kommer som framgår ovan positionerna och vägdragningsarna att undersökas i fält av experter i biologi och arkeologi tillsammans med Vattenfalls tekniker för att säkerställa att utformningen görs med hänsyn till bl.a. hur naturvärdena ser ut på plats.

## **Extraordinära försiktighetsmått för höga och mycket höga naturvärden**

I de delar av ansökansområdena där det finns naturvärden av klass 1 eller klass 2 kommer särskilda försiktighetsmått att vidtas. Här kommer extraordinära arbetsätt att användas som t.ex. förläggning av elkabel i väggkroppen och särskilda förfaranden vid installation av tornhus och rotorblad. Dessa åtgärder är mycket kostsamma och kan bara anses vara ekonomiskt rimliga på platser där vindresursen är exceptionell samtidigt som naturvärdena är höga.

VVSAB kommer inte att uppföra fler vindkraftverk på platser där det finns höga eller mycket höga naturvärden än i de exempellayouter som ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen. I de områden som är utpekade som riksintresse för naturvård kommer inga verk att placeras i höga eller mycket höga naturvärden.

## 9 MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Vindkraften är en förnybar energikälla, som inte ger upphov till några direkta utsläpp under drift och nyttjar en resurs som är oändlig och gratis. Användningen av förnybara energikällor hör till de viktigaste medlen för att uppnå miljömålen.

Miljökonsekvenser m.m. av vindkraftparken redovisas noggrant i bifogad MKB, Bilaga C. Sammantaget bedöms påverkan på naturvärden bli måttlig medan övriga negativa konsekvenserna av parken under drifttiden bedöms bli små. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår också att vindresursen i området är synnerligen god och att de positiva konsekvenserna av vindkraftparken därför bedöms överväga.

### 9.1 Konsekvenser för människors hälsa

I området kring den planerade vindkraftparken finns relativt få bostäder. Acceptansen bland närboende är som framgår ovan generellt god.

Av de ljud- och skuggberäkningar som finns i Bilaga C15 och C16 framgår att de riktvärden för ljud och skuggor som föreslås i villkor i avsnitt 8.1 ovan kommer att kunna innehållas vid bebodda bostäder. Risken för att människor skadas av vindkraftverken är erfarenhetsmässigt mycket liten.

Anläggningen bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för människors hälsa.

### 9.2 Naturvärden

I området har ett antal fågelstudier genomförts. Bl.a. har omfattande studier gjorts av kungsörnars flygrörelser i området och som framgår ovan har hänsyn tagits till dessa vid avgränsningen av det norra ansökansområdet. Hänsyn har också tagits genom att avgränsa både det södra och det norra ansökansområdet så att en skyddsgräns på 100 m hålls till våtmarksområden med rik fågelfauna. Sammantaget bedöms påverkan på fåglar med de försiktighetsmått som vidtagits genom områdesavgränsningen kunna bli obetydlig till liten. Påverkan på annat djurliv bedöms bli obetydlig.

I området kring Norrbäck finns stora områden med höga och mycket höga naturvärden, både skogliga värden och våtmarker. Ansökansområdena och etableringsområdena har dock avgränsats så att dessa uteslutits i så stor utsträckning som möjligt och större delen saknar höga eller mycket höga naturvärden. Som framgår ovan berörs mindre än 2 procent av de höga eller mycket höga naturvärden som kvarstår i etableringsområdena i de exempellayouter som ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen. I det norra delområdet är merparten av naturvärdena gammal skog medan det södra delområdet präglas av våtmark, även om båda naturtyperna förekommer i de båda delområdena.

För att uppnå god hushållning givet att området tas i anspråk med den omgivningspåverkan det medför och för att säkra att vindkraftparken blir kostnadseffektiv är det av största vikt att området utnyttjas så väl som möjligt. Högbergsområdet kommer att påverkas av att skog i kanter av höga och mycket höga naturvärden i begränsad omfattning behöver tas ned. Detta möjliggör att de platser som har den allra bästa vindresursen i området kan nyttjas och att produktionen av förnybar el blir betydligt större än om så inte skulle ske. I det södra delområdet kommer vindkraftverk att placeras i riksintresse naturvård. De flesta platserna är också utpekade som riksintresse vindbruk. Inga vindkraftverk kommer att placeras på platser med högre naturvärden än klass 3 inom den del av ansökansområdet som också omfattas av riksintresse naturvård.

Påverkan på naturvärdena i området bedöms sammantaget som måttlig. Kvarstående konsekvenser av en vindkraftpark i området blir att den areal skog och våtmarker som håller höga eller mycket höga naturvärden i ansökansområdena minskar något och att tidigare slutna skogsområden fragmenteras.

### 9.3 Landskapsbild

Landskapet bedöms vara tåligt för vindkraftsetablering utifrån dess storskalighet och låga komplexitet, utifrån dess bruksvärden och att det är glest befolkat. Lokaliseringen i skogslandskap begränsar synbarheten avsevärt och parken kommer att kunna upplevas framförallt från vägar i trakten. Från byarna Norrbäck och Liden kommer det södra delområdet att kunna ses men knappast det norra.

Påverkan på landskapsbilden bedöms bli liten.

### 9.4 Kulturmiljö

Från den östligaste delen av Risträsk by som är utpekad som riksintresse för kulturmiljö kommer en handfull verk att kunna ses i riktning mot Alsberget. Vindkraftparken kommer dock inte att bryta den visuella kontakten mellan byns bebyggelse och de tidigare slåtttrade myrarna nedanför. Kulturmiljön bedöms därför hållas intakt. Avståndet begränsar verkens dominans i landskapet och den visuella påverkan bedöms bli obetydlig till liten.

Övriga riksintesseområden ligger på längre avstånd från vindkraftverken. Påverkan på dessa bedöms bli obetydlig.

I avsnitt 6.7 ovan framgår att inga kända fornlämningar kommer att beröras av vindkraftanläggningen. När vindkraftverkens positioner bestämts kommer som framgår ovan positionerna och vägdragningarna att undersökas i fält av experter i arkeologi och biologi tillsammans med Vattenfalls tekniker för att säkerställa att utformningen görs med hänsyn till bl.a. fornlämningar. VVSAB kommer i första hand att utforma vindkraftparken så

att intrång inte görs i fasta fornlämningar. Om det inte bedöms vara möjligt eller lämpligt att undvika sådant intrång kommer frågan att prövas särskilt enligt kulturminneslagen.

## 9.5 Övriga konsekvenser

Den faktiska arealen som tas i anspråk för vindkraftparken är förhållandevis liten. I samråd med Dragon Mining som driver Svartlidengruvan och har undersökningsstillstånd enligt minerallagen i området har inga invändningar mot vindkraftparken framförts men fortsatta samråd kommer att hållas med bolaget. Den verksamhet som idag bedrivs i området kan fortgå. Efter avveckling kan marken återställas i den utsträckning det bedöms befogat. Vindkraftparken kommer inte att medföra några allvarliga störningar för rekreation och friluftsliv i området.

## 10 SAMRÅD

En utförlig redogörelse för de samråd som förevarit finns i MKB:n, Bilaga E. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har i samrådet framfört att ett länkstråk i myndighetens kommunikationssystem Rakel skär genom det södra delområdet. Detta har beaktats på så sätt att länkstråket inte berör något vindkraftsområde i Bilaga A och att inga vindkraftverk därmed kommer att uppföras där. Detsamma gäller de platser som Försvarsmakten uppgivit står i konflikt med försvarsintressen. I samrådsredogörelse framgår även bl.a. att fortsatt dialog förs med flygplatser i området och med mastägare. Dessa frågor är inte föremål för prövning enligt miljöbalken, men VVSAB bedömer att vindkraftverken, eventuellt efter vissa tekniska åtgärder, inte kommer att medföra några störningar av betydelse för dessa verksamheter.

## 11 TILLÅTLIGHET

### 11.1 Miljöbalkens hänsynsregler

#### *Kunskapskravet*

Vattenfall har mer än 35 års erfarenhet av att bygga och äga vindkraftverk. Vindkraften bidrar till att möta Vattenfalls målsättning att vara ett av de bolag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion. Vattenfalls totala vindkraftstillgångar om cirka 900 vindkraftverk producerar drygt 3,7 TWh under ett normalår, motsvarande hushållsel till cirka 750 000 svenska hem. Det gör Vattenfall till en betydande vindkraftsaktör i Europa med verksamhet i Sverige, Danmark, Tyskland, Nederländerna och Storbritannien.



I Sverige har Vattenfall drygt 100 vindkraftverk med en årlig produktion på nära 730 GWh, vilket motsvarar förnybar hushållsel till runt 150 000 hem. Vattenfall har kunskap om vindkraft i kallt klimat särskilt genom det forskningsverk som uppfördes vid Suorvadammen i Jokkmokks kommun 1998 och genom uppförande och drift av vindkraftparken Stor-Rotliden i Åsele kommun. Vattenfall projekterar, bygger och driver vindkraftparker och personalens kompetens är hög. Vattenfall har miljökompetens både i linjeverksamheten och i staber och har forskningsprogram som bl.a. undersöker vindkraftens påverkan på miljön. VVSAB som ett bolag i Vattenfallkoncernen måste anses uppfylla kunskapskravet enligt miljöbalken.

#### *Försiktighetsprincipen och principen om bästa möjliga teknik*

Som framgår i avsnitt 8.3 ovan har stor hänsyn tagits till motstående intressen såsom rennärning, fåglar och andra naturvärden vid avgränsningen av ansökansområden, etableringsområden samt stopp- och hänsynsområden. I de delar av etableringsområdena där när vindkraftanläggningen uppförs finns höga eller mycket höga naturvärden kommer extraordinära försiktighetsmått att vidtas som går betydligt längre än vad som brukar krävas i praxis och vad som är ekonomiskt rimligt på platser med sämre vindresurs och lägre naturvärden.

Den tekniska utvecklingen av vindkraftverk går mycket snabbt och verken blir allt effektivare vilket leder till allt större produktion av förnybar el per vindkraftverk. Eftersom den exakta utformningen av vindkraftverken inte anges finns förutsättningar för att uppföra vindkraftparken med den teknik som är bäst när parken ska uppföras.

#### *Produktvalsprincipen*

Omfattningen av kemikaliehanteringen vid en anläggning för vindkraft är begränsad. VVSAB har rutiner för att hantera kemikalier som bl.a. säkerställer att vissa utpekade kemikalier inte används.

#### *Hushållnings- och kretsloppsprinciperna*

Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand skall förnybara energikällor användas.

Vindkraft är en förnybar energikälla som medför liten användning av råvaror och energi. För att uppnå god hushållning givet den omgivningspåverkan en vindkraftanläggning trots allt medför är det en förutsättning att den uppförs i ett gott vindläge. Sambandet mellan vindresurs och elproduktion i ett vindkraftverk är exponentiellt. För att uppnå samma produktion förnybar el krävs betydligt fler vindkraftverk i sämre vindlägen vilket medför större miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv bl.a. med beaktande av materialåtgång och markanspråk med medföljande fragmentering av landskap och barriäreffekter. Av samma

skäl måste det också anses vara dålig hushållning att inte använda en vald plats för en vindkraftanläggning fullt ut genom att onödigtvis begränsa omfattningen av de områden som tas i anspråk.

Vindkraft medför mycket lite avfall under drift. Vid avveckling av anläggningen kommer återanvändning och återvinning att eftersträvas så långt det är möjligt. Vattenfalls erfarenhet så här långt är att vindkraftverken kan säljas vidare när de monterats ned. Om så inte kan ske kan materialen till stor del återvinnas. I dagsläget är det inte möjligt att återvinna rotorbladen. Vattenfall följer utvecklingen på området och har gott hopp om att bladen kan återvinnas när det är dags att avveckla nu aktuell anläggning.

#### *Val av plats*

Området är till del utpekade som riksintresse för vindbruk och är delvis utpekade som lämplig i kommunens vindkraftplan. På platsen finns en av Sveriges bästa vindresurser på land och acceptansen för projektet är god. Även om vissa intrång behöver göras i naturvärden är det område som omfattas av ansökan väl lämpat för en vindkraftpark.

### **11.2 Riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken**

Delar av det södra ansökansområdet är riksintresse för vindbruk. Vindkraftparken ligger väl i linje med de mål som ligger till grund för riksintresset. Mark- och miljööverdomstolen har i flera avgöranden (bl.a. i avgörande den 11 november 2011, M 824-11) slagit fast att vindkraft bidrar till hållbar utveckling i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken och att det får anses vara särskilt angeläget att vindkraftverk kan komma till stånd inom sådana områden som är utpekade som riksintresse för detta ändamål.

Den flyttled som är utpekad som riksintresse för rennäring löper mellan den planerade vindkraftanläggningen och Svartlidengruvan. Leden används vanligtvis inte för samlad förflytt. Som framgår ovan åtar sig VVSAB att uppföra en rasthage för att underlätta flytt av renar. Vindkraftparken bedöms inte medföra påtaglig påverkan på möjligheterna att använda flyttleden. Det kärnområde som ligger ca 7 km från ansökansområdena bedöms inte komma att påverkas. Riksintresse rennäring bedöms sammantaget inte påverkas påtagligt av anläggningen.

Ett fåtal vindkraftverk kommer att uppföras på platser som ligger i riksintresse naturvård. Samtliga dessa vindkraftverk kommer att placeras på platser där vindresursen är mycket god. Inget vindkraftverk inom riksintresse naturvård kommer att placeras där det finns höga eller mycket höga naturvärden. Det kommer att bli aktuellt med några korta passager med vägar över våtmark i riksintresse naturvård. Inga våtmarker med naturvärde klass 1 kommer som sagts ovan dock att beröras. Som framgår ovan och i Bilaga D kommer omfattande försiktighetsmått att vidtas för att inte påverka hydrologin i våtmarkerna. Sammantaget blir ingreppet i kanten av riksintressena ytmässigt litet samtidigt som

riksintresseområdena är stora. Ingreppen innebär inte påtaglig påverkan på de värden som finns i riksintresseområdena och även om de flesta av de vindkraftverk som kommer att placeras i riksintresse naturvård även ligger i riksintresse vindbruk bedömer VVSAB att någon avvägning av riksintressena inte är nödvändig. Något annat riksintresse för naturvård bedöms inte komma att påverkas.

Som framgår i avsnitt 9.4 ovan bedöms inte riksintresse kulturmiljö påverkas påtagligt av vindkraftparken. Riksintresset för friluftsliv Öre älv passerar 6 km från ansökansområdena. Detta kommer inte att påverkas av vindkraftanläggningen. Dragon Mining som äger Svartlidengruvan har inte haft något att invända mot vindkraftanläggningen. Riksintresset värdefulla ämnen bedöms inte påverkas.

Vindkraftområdena omfattar inte de platser som av Försvarsmakten bedömts stå i konflikt med totalförsvarets intressen.

Vindkraftanläggningen kommer inte att medföra någon påtaglig påverkan på Natura 2000-områden, se avsnitt 11.4 nedan.

### **11.3 Miljökvalitetsnormer**

Vindkraftanläggningen kommer inte att medverka till att någon miljökvalitetsnorm överskrids.

### **11.4 Områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken**

Naturreservatet Alsberget syftar till att skydda skogliga naturvärden. Dessa kommer inte att påverkas av vindkraftanläggningen. Vindkraftverken kommer i och för sig att synas från delar av naturreservatet, men de platser i reservatet där människor oftast vistas präglas redan av en rak, bred väg och två master. Landskapsbilden påverkas också av dagbrottet vid Svartlidengruvan. Upplevelsevärdet av naturreservatet bedöms därför inte påverkas i någon utsträckning.

Ansökansområdet har anpassats så att det biotopskydd som ligger invid det norra delområdet uteslutits. Inga åtgärder kommer att vidtas där.

Vindkraftparken bedöms inte medföra någon negativ påverkan på den allemansrättsliga tillgängligheten till de gölar och vattendrag som finns i eller nära ansökansområdena. Vare sig vindkraftparken eller de anläggningsarbeten som vidtas under byggtiden bedöms förändra livsvillkoren för djur- eller växtarter på ett sådant sätt som avses i 7 kap. 15 § miljöbalken. De åtgärder som utförs inom strandskyddsområde kommer inte motverka syftet med strandskyddsbestämmelserna.

Biflöden till Öreälven kommer att passeras av vägar och elkablar. Av Bilaga D framgår att särskilda försiktighetsmått såsom brukande av halvtrummor och anläggande av sedimentfällor kommer att vidtas för att säkerställa att vattengenomströmningen inte påverkas och sedimentering förebyggs. Påverkan på vattendragen bedöms bli liten och övergående. De skogliga värdena i Alsberget kommer inte att påverkas och med de försiktighetsmått som kommer att vidtas bedöms de hydrologiska naturvärdena i området inte påverkas. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att påverkan på de arter som förtecknas enligt fågeldirektivet kommer att bli obetydlig. Sammantaget bedöms inte miljön i något Natura 2000-område påverkas på ett betydande sätt.

I övrigt kommer inget områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken påverkas.

### **11.5 Sammanvägd bedömning**

Vindmätningar har visat att ansökansområdena har synnerligen god vindresurs. Delar av området är utpekade som riksintresse vindbruk och har bedömts vara lämpligt i kommunens vindbruksplan. Vindresursen motsvarar eller överskrider dock kriterierna för riksintresse vindbruk även i övriga delar av området och är allra bäst i Högbergsområdet. Området är därför utifrån allmänna intressen ett av de bäst lämpade platserna i landet för vindkraft eftersom produktionen av förnybar el skulle bli både kostnadseffektiv och miljövänlig ur ett livscykelperspektiv.

I området finns som framgår ovan motstående intressen. Konsekvenserna för dessa bedöms bli små eller måttliga. Om de motstående intressena, främst naturvärden, i området helt skulle undvikas skulle det medföra att de bästa platserna i området inte skulle kunna nyttjas. Med beaktande att området ändå skulle tas i anspråk för vindkraft med den omgivningspåverkan det innebär kan det inte anses vara inte god hushållning med mark och naturresurser att inte nyttja de bästa vindlägena. Om så skulle ske minskar även möjligheterna att uppnå lönsamhet i projektet betydligt. Mot bakgrund av de mål som finns inom elcertifikatsystemet skulle detta leda till att motsvarande produktion av förnybar el skulle bli nödvändig någon annanstans, sannolikt genom att vindkraftverk skulle uppföras i sämre vindlägen. Sådana vindkraftverk skulle ur ett livscykelperspektiv kräva betydligt större materialåtgång och betydligt större markanspråk med de miljökonsekvenser det medför än de vindkraftverk som omfattas av ansökan.

Eftersom vindkraftanläggning skulle medföra intrång i naturvärden av klass 1 och klass 2 kommer VVSAB att utreda möjligheterna balansera intrången genom att i första hand inom projektområdet vidta åtgärder som i motsvarande mån bidrar till att gynna sådana naturvärden.

Sammantaget måste anläggningen anses vara tillätlig och väl förenlig med god hushållning.

## 12 TIDPLAN

Anläggningsarbetena för vindkraftparken bedöms komma att ta ca två säsonger. Om projektet löper enligt tidplanen planerar Vattenfall att upphandla verken under 2017 och parken beräknas tas i drift 2018. Det finns dock en risk att projektet blir fördröjt. Framförallt bedömer Vattenfall att det finns risk att tillståndsprocessen drar ut på tiden. Beroende på utvecklingen av konjunktur m.m. finns det också risk för att leveranstiden av vindkraftverk är lång. Det är mot bakgrund av detta viktigt att igångsättningstiden bestäms till minst fem år från det att tillståndet vinner laga kraft.

Vindkraftverken bedöms generellt ha en livslängd på ca 20 – 30 år. Eftersom livslängden kan visa sig vara längre i det konkreta fallet bör tillståndet gälla under 30 år.

## 13 ICKE-TEKNISK SAMMANFATTNING

En icke-teknisk sammanfattning finns i bifogad MKB, se [Bilaga C](#).

## 14 FÖRSLAG TILL ÖVERVAKNING OCH KONTROLL AV VERKSAMHETEN

Övervakning och kontroll av verksamheter regleras i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll. VVSAB har rutiner för att uppfylla dessa krav. Det kommer under såväl byggfas som driftfas att finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret för de frågor som gäller för verksamheten. Det finns också rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. hålls i gott skick samt hur kontroll av villkorsefterlevnad ska ske. Detta gäller för byggskedet, driftskedet och så småningom också avvecklingsskedet. Egenkontrollen kommer att ske i nära samråd med tillsynsmyndigheten. Fysisk kontroll kommer årligen att ske i alla vindkraftverk.

Det är Vattenfalls erfarenhet att det är svårt att arbeta aktivt med och göra nödvändiga ändringar av ett kontrollprogram som fastställs enligt ett villkor i ett tillstånd enligt miljöbalken. För att säkerställa att egenkontrollen kan vara en levande process som hålls aktuell hemställer Vattenfall att frågan om kontrollprogram inte regleras i villkor i tillståndet.

## 15 VATTENVERKSAMHET

Det kommer att bli aktuellt att anlägga och ändra vägtrummor i samband med anläggningsarbeten för vindkraftparken. Dessa kommer i god tid att anmälas till länsstyrelsen enligt 11 kap. miljöbalken. Vattenfall bedömer att inga övriga åtgärder

behöver vidtas som utgör anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Om så ändå blir fallet prövas det särskilt genom anmälan till länsstyrelsen eller ansökan till miljödomstolen.

Nyköping den 28 januari 2014



Agneta Wieslander

Enligt bifogad fullmakt

#### **BILAGOR**

- A. Karta utvisande vindkraftområdet
- B. Teknisk beskrivning
- C. Miljökonsekvensbeskrivning
- D. Försiktighetsåtgärder
- E. Samrådsredogörelse